

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتح همدان

۱۳۹۲ آبان ۳۰

ازینیان محیط‌زیست کنترل

بررسی ظرفیت های توسعه گردشگری در شهرستان نوشهر

جمال خیری

دانشجوی کارشناسی ارشد مدیریت جهانگردی دانشگاه تهران

jamalkheiri@yahoo.com

چکیده

گردشگری می تواند یک تیغ دو لبه باشد. اگر درست مدیریت شود می تواند بسیار مثبت باشد و اگر مدیریت صحیحی نداشته باشد می تواند تبعات منفی فراوانی داشته باشد. از همین رو، شناخت ظرفیت های گردشگری یک منطقه می تواند در برنامه ریزی صحیح و بهره گیری مناسب از پتانسیل های موجود امری ضروری است. شهرستان نوشهر در شمال ایران و در استان مازندران یکی از نقاطی است که از توانایی بالایی در جذب گردشگران برخوردار است. نوشهر به دلیل ساحلی بودن و بهره مندی همزمان از جنگل یکی از مناطق پر بازدید گردشگری در غرب استان مازندران است. با وجود این پتانسیل بالا برنامه ریزی خوبی از سوی مسئولین مربوطه صورت نگرفته است و در واقع از ظرفیت های موجود استفاده کامل و بهینه نشده است. نتایج این پژوهش نشان می دهد فواید گردشگری در دو بخش اصلی اشتغال و توزیع درآمد مناسب نبوده است. این تحقیق با استفاده از روش کتابخانه ای و پرسشنامه انجام شده است و به بیان ظرفیت ها و مشکلات و همچنین وضع موجود گردشگری نوشهر می پردازد.

اولین همایش ملی گردشگری، جغرافیا و محیط زیست پایدار

محل برگزاری دانشکده شهید مفتح همدان

۱۳۹۲ آبان ۳۰

واژه های کلیدی: نوشهر، گردشگری، ساحل، اشتغال، درآمد

مقدمه

صنعت جهانگردی به عنوان بزرگترین و متنوع ترین صنعت خدماتی در دنیا به حساب می آید. بسیاری از کشورها این صنعت پویا را به عنوان منبع اصلی درآمد، اشتغال، رشد بخش خصوصی و توسعه ساختار زیربنایی می دانند. اگر بخواهیم صنعت توریسم برای منطقه منبع درآمد خوبی باشد، باید ارگان های مختلف حمایت لازم را جهت توسعه صنعت توریسم به عمل آورند و برای امنیت گردشگران و تبلیغات صحیح اهمیت زیادی قائل شوند. شهرهای ساحلی از پرپارترین و پویاترین منابع اکولوژیکی و بستر فعالیت های عظیم اقتصادی و اجتماعی در جهان به شمار می روند. منابع ارزشمند اکولوژیکی، تنوع زیستی و ذخایر سرشار نفت و گاز و فعالیت های عظیم اقتصادی این مناطق را به یکی از حساس ترین و ارزشمندترین مناطق در جهان تبدیل نموده است (یگانه محلاتی، ۱۳۸۷)، به منظور بررسی توسعه پایدار شهری و گردشگری با توجه به وجود توریسم، ابتدا باید اثرات مثبت و منفی گردشگری تحلیل شده، آنگاه فرآیند توسعه پایدار آن بررسی و بعد به ارائه راهبردهای مناسب جهت توسعه شهرهای ساحلی پرداخته می شود. جهت تبیین و توضیح توسعه پایدار شهری و گردشگری ساحلی نیز، مفهوم توسعه پایدار بیان شده سپس به تعریف گردشگر، گردشگری و انواع آن، گردشگری ساحلی و اثرات زیست محیطی گردشگری پرداخته و سرانجام مبحث توسعه پایدار شهری و گردشگری ارائه خواهد شد.

با توجه به نکات گفته شده و با توجه به اینکه شهرستان نوشهر از بنادر کشور و از شهرهای ساحلی است گردشگری ساحلی به ذهن خطور می کند، مفهوم گردشگری ساحلی طیف کاملی از گردشگری، فراغت و فعالیت های تفریحی است که در نواحی ساحلی و آب های نزدیک آن روی می دهد. بر این اساس، عرضه محصولات گردشگری ساحلی شامل اسکان، پذیرایی، صنعت محصولات غذایی، خانه های دوم و ... پشتیبان توسعه ساحلی (مثل خرده فروشی ها، اسکله و تأمین کنندگان فعالیت ها) می شود (علیقلی زاده، ۱۳۸۶: ۵۶).

توریسم ساحلی از قدیمی ترین انواع گردشگری است. به طوری که سابقه برخی از تفرجگاه های ساحلی به قرن ۱۹ باز می گردد (انوری و نساج، ۱۳۸۶: ۴).

حضور گردشگران اثرات زیادی دارد یکی از این تأثیرات اثر مستقیم آن است. در اثر مستقیم هر چه تعداد ورود گردشگران به یک شهر افزایش یابد، درآمد حاصل از آن نیز افزایش می یابد (یاوری و دیگران، ۱۳۸۹: ۲۲۲).